

Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D) – GeoSlovenija

Green Slovenian Location Framework (SLO4D) – GeoSlovenia

Tomaž Petek, Matjaž Grilc, Ksenija Mihajlovič

GeoSlovenija

- Je **skupna nacionalna platforma** za prostorske podatke in storitve.
- **Nosilec njenega razvoja je Geodetska uprava RS** v sodelovanju z drugimi državnimi organi in deležniki.
- **Omogočala bo enoten dostop do vseh bistvenih prostorskih informacij**, orodij za njihovo analizo, vizualizacijo in uporabo pri odločanju.

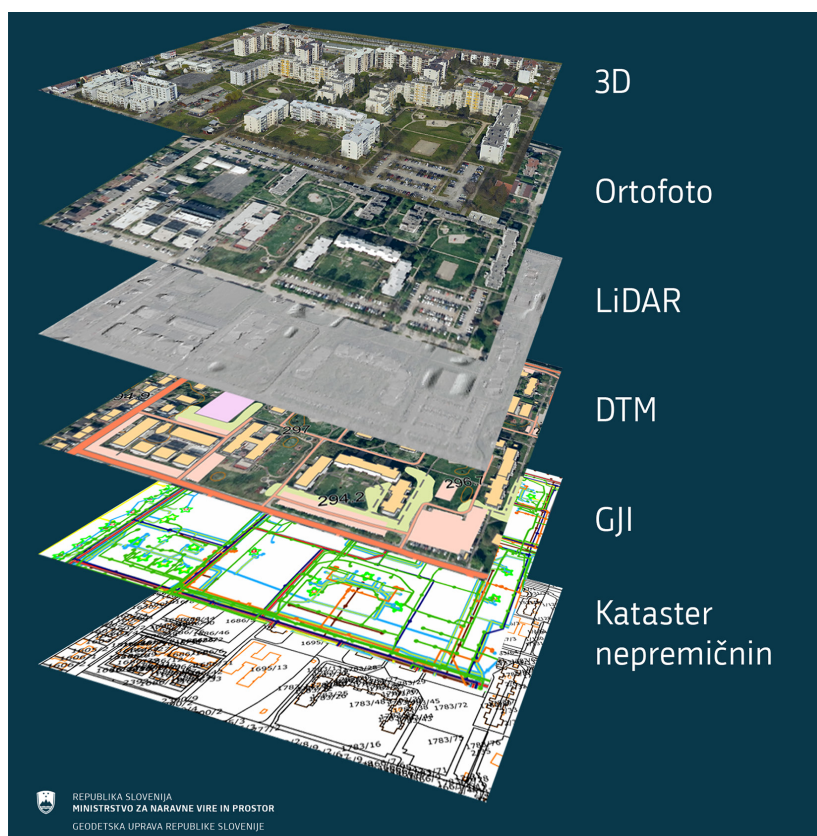
Slika 1: Logotip GeoSlovenije

GeoSlovenija: temelj slovenskega prostorskega podatkovnega ekosistema

Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS) vodi vzpostavitev **GeoSlovenije** – nove, celostne platforme za upravljanje, povezovanje in uporabo prostorskih podatkov v državi. V preteklosti smo se pri razvoju prostorskih informacij naslanjali predvsem na evropsko direktivo Infrastruktura za prostorske informacije v Evropski uniji – INSPIRE, kjer je vsak resor razvijal svojo podatkovno vertikalo – ločeno in v skladu z lastnimi potrebami. GeoSlovenija to presega. Njena dodana vrednost je v tem, da te vertikale poveže med seboj v **skupno horizontalno infrastrukturo** – interoperabilno, odprto in uporabniku prijazno.

GeoSlovenija je popolna nadgradnja dosedanjih praks in bo osrednja točka dostopa do vseh ključnih informacij o prostoru – od zemljišč, nepremičnin in prostorskih aktov do naravnih danosti, varovanih območij in infrastrukturnih omrežij.

V Sloveniji imamo razdrobljeno prostorsko krajino: podatke o prostoru zbirajo različni organi in jih pogosto vodijo po lastnih pravilih in v različnih oblikah. GeoSlovenija to ureja. Na enem mestu bo povezala javne evidence, prostorske podatke in analitična orodja različnih resorjev – gradbeništva, okolja, voda, kmetijstva, kulture, varstva narave in druge (slika 2). S tem bomo kot država pridobili skupni jezik pri razumevanju prostora in boljšo podlago za odločanje.

Slika 2: Ponazoritev vključevanja geodetskih podatkov v skupno platformo GeoSlovenija

GeoSlovenija ni zgolj spletna zbirka podatkov. Je **skupna platforma**: kombinacija podatkovnih modelov, katalogov, standardov in orodij, ki omogoča, da so podatki med seboj povezljivi, primerljivi in uporabni tako v državni upravi kot v gospodarstvu in znanosti. V prihodnje bo uporabnikom omogočila enoten dostop do kakovostnih in ažurnih prostorskih informacij, bodisi pri načrtovanju gradnje, urejanju lastnine ali pripravi prostorskih analiz.

GeoSlovenija je zasnovana povsem v skladu z evropskimi in domačimi strateškimi usmeritvami. Na ravni Evropske unije sledi ciljem digitalnega desetletja, vzpostavitvi enotnega evropskega podatkovnega prostora in smernicam Zelenega dogovora, ki vse bolj povezujejo varovanje okolja z urejanjem prostora. Znotraj Slovenije je umeščena v krovne dokumente, kot sta Strategija razvoja Slovenije 2030 (Strategija, 2017) in Digitalna Slovenija 2030 (Strategija, 2023), ter razvojne prioritete na področju digitalne preobrazbe javne uprave, prostora, okolja in nepremičnin (Načrt, 2023; MDP, 2025; MKRR, 2025).

Sodobni prostorski izzivi – od upravljanja zemljišč in voda do obnovljivih virov energije, varovanja narave in razvoja infrastrukture – zahtevajo skupni digitalni jezik in dostopne, povezane podatke. Prav to omogoča GeoSlovenija: na podlagi odprtih standardov, usklajenih klasifikacij in enotnih spletnih storitev (kot so Web Map Services – WMS in Web Feature Services – WFS) ustvarja okolje, kjer bodo podatki prosto krožili med institucijami in uporabniki, brez nepotrebnih ovir in časovnih izgub (slika 3).

Slika 3: Ponazoritev vključevanja in kroženja informacij v platformi GeoSlovenija

GeoSlovenija je skupna podlaga za prihodnost. Vzpostavitev te platforme je izjemnega pomena, saj bo omogočala, da se kot država **povežemo med seboj**, povečamo **učinkovitost pri delu** ter omogočimo **lažjo uporabo vseh prostorskih podatkov** – tako za občine, projektante, gospodarske družbe, raziskovalce kot tudi za vsakega posameznika, ki želi razumeti prostor okrog sebe.

Literatura in viri:

MDP (2025). Vlada sprejela Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje. Novica na spletni strani Ministrstva za digitalno preobrazbo. <https://www.gov.si/novice/2023-11-09-vlada-sprejela-nacionalni-strateski-nacrt-za-digitalno-desetletje/>, pridobljeno 25. 8. 2025.

MKRR (2025). Izvajanje Strategije razvoja Slovenije 2030. Spletna stran Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj. <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/izvajanje-strategije-razvoja-slovenije-2030/>, pridobljeno 25. 8. 2025.

Načrt (2023). Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje. Ljubljana: Ministrstva za digitalno preobrazbo. [https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDP/Dokumenti/](https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDP/Dokumenti/DSI2030-potrjena-na-Vladi-RS_marec-2023.pdf)

Nacionalni-strateski-nacrt-za-digitalno-desetletje.pdf, pridobljeno 25. 8. 2025.

Strategija (2017). Strategija razvoja Slovenije 2030. Ljubljana: Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKRR/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf, pridobljeno 25. 8. 2025.

Strategija (2023). Digitalna Slovenija 2030 – krovena strategija digitalne preobrazbe Slovenije do leta 2030. Ljubljana: Vlada Republike Slovenije. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDP/Dokumenti/DSI2030-potrjena-na-Vladi-RS_marec-2023.pdf, pridobljeno 25. 8. 2025.

Tomaž Petek, inž. geod., univ. dipl. org.

Geodetska uprava Republike Slovenije
Zemljemerska ulica 12, SI-1000 Ljubljana
e-naslov: tomaz.petek@gov.si

Ksenija Mihajlovič, univ. dipl. ekon.

Geodetska uprava Republike Slovenije
Zemljemerska ulica 12, SI-1000 Ljubljana
e-naslov: ksenija.mihajlovic@gov.si

Matjaž Grilc, univ. dipl. inž. geod.

Geodetska uprava Republike Slovenije
Zemljemerska ulica 12, SI-1000 Ljubljana
e-naslov: matjaz.grilc@gov.si